

PAVEDIMŲ VYKDYMO POLITIKA

TAIKYMO RIBOS

Pavedimų vykdymo politika (toliau – Politika) nustato AB „Citadele“ banko (toliau – Bankas) pareigas vykdant fizinio ar juridinio asmens, kuriam Bankas teikia investicines ir (arba) papildomas paslaugas (toliau – Klientas) pavedimus ir siekiant geriausio įmanomo rezultato Klientui. Politika – visuma veiksmų ir organizacinių bei administracinių priemonių, skirtų detalizuoti ir realizuoti teisės aktuose Bankui nustatytų pareigų ir teisių vykdant pavedimus vykdymą ir kontrolę. Politika apibrėžia pavedimų vykdymo Banke principus, jų santykinę svarbą, pavedimų vykdymo būdus ir vietas bei nurodo jų pasirinkimo priežastis, aprašo pavedimų sujungimo ir paskirstymo principus. Politikai įgyvendinti Bankas rengia vidines tvarkas.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Bankas dės visas pastangas, kad pagal Politikoje apibrėžtas nuostatas būtų pasiektas geriausias rezultatas Klientui, tačiau negali garantuoti, kad atsižvelgus į individualias aplinkybes, toks rezultatas bus pasiektas vykdant kiekvieną Kliento pavedimą.

Rekomenduojame atidžiai susipažinti su Politika, nes Klientas, pasirašydamas Vertybinių popierių sąskaitos tvarkymo ir tarpininkavimo sutartį (toliau – Sutartis), patvirtina kad Politika, joje nustatyti principai ir taisyklės, yra Klientui priimtini. Politika ir jos pakeitimai skelbiami Banko interneto tinklalapyje www.citadele.lt. Klientui pateikus pavedimą po Politikos pakeitimo paskelbimo, bus laikoma, kad Klientas sutinka su Politikos pakeitimais.

SPECIALŪS KLIENTŲ NURODYMAI

Jei Klientas pavedime nurodo specialias pavedimo vykdymo sąlygas (pavedimų vykdymo vietą, prekybos vietą rinką, laiką ar kt.), Bankas atsižvelgia į pateiktas sąlygas ir privalo tokį pavedimą įvykdyti tiksliai ir nenukrypstant nuo nurodyme pateiktų sąlygų. Jeigu Bankas veikia pagal specialias pavedimo vykdymo sąlygas yra laikoma, kad jis deda visas pastangas, kad pavedimas būtų įvykdytas kuo geriau.

Klientas yra aiškiai ir tiesiogiai įspėjamas, jog konkretūs Kliento nurodymai, pateikiant specialias pavedimo vykdymo sąlygas, gali sutrukdyti Bankui laikytis šios Politikos reikalavimų, o Bankas negalės užtikrinti veikimo geriausiomis sąlygomis Kliento naudai, todėl įstatymo nuostatos, susijusios su geriausiu pavedimo įvykdymo rezultatu, nebus taikomos.

BENDRIEJI PAVEDIMŲ VYKDYMO PRINCIPAI

Kliento pavedimą Bankas pradeda vykdyti nedelsiant, jeigu Kliento pavedime ar Sutartyje nenurodyta kitaip.

Kliento pavedimas privalo būti vykdomas tiksliai laikantis jame nustatytų sąlygų. Kliento pateiktame Pavedime privalo būti nurodyta pakankamai informacijos, kad Bankas galėtų tinkamai įvykdyti Kliento valią, priešingu atveju, Bankas turi teisę atsisakyti vykdyti pavedimą.

Bankas turi teisę nukrypti nuo pavedimo sąlygų tik tuo atveju, jeigu tai būtina Kliento interesams apginti bei iš anksto atsiklausti Kliento negalėjo arba laiku negavo atsakymo į savo paklausimą. Šiuo atveju Bankas privalo surinkti ir kartu su pavedimo vykdymo dokumentais saugoti įrodymus, patvirtinančius būtinybę keisti Kliento pavedimo vykdymo sąlygas (įrodymai pateikiami Klientui pareikalavus), ir nedelsdamas pranešti Klientui, kad jo pavedimas įvykdytas kitokiomis, negu pavedime nustatyta, sąlygomis.

Bankas, vykdydamas Klientų pavedimus, privalo:

- užtikrinti, kad Klientų naudai įvykdyti pavedimai būtų nedelsiant ir tiksliai apskaitomi ir paskirstomi;
- Klientų pavedimus, kurie yra panašūs, vykdyti paeiliui ir nedelsiant, išskyrus atvejus, kai dėl pavedimo savybių arba vyraujančių sąlygų finansinių priemonių rinkose to neįmanoma padaryti arba tai prieštarauja Kliento interesams;
- nedelsdamas, kai tik jam tampa žinoma, informuoti Klientą apie visus esminius sunkumus, galinčius turėti įtakos užtikrinant tinkamą pavedimo vykdymą.
- Bankas negali vykdyti Kliento pavedimo, jei Klientas nėra pateikęs finansinių priemonių ar piniginių lėšų. Bankas privalo užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų pateiktos iki nuosavybės pagal sudarytus sandorius atsiradimo momento, o piniginės lėšos – iki atsiskaitymo už įsigytas finansines priemones momento.
- Tais atvejais, kai dėl tam tikrų kliūčių Bankas negali pradėti vykdyti Kliento pavedimo ar Kliento pavedimas negali būti įvykdomas per protingą laiko tarpą dėl prekybos vietų ir tarpininkų sistemų sutrikimų arba Banko veiklos sutrikimo dėl techninių kliūčių apie tai Bankas, priėmęs Kliento pavedimą, turi nedelsdamas informuoti jį, Banko nustatyta tvarka pateikdama pranešimą apie kliūtis ar aplinkybes, trukdančias vykdyti konkretų Kliento pavedimą. Jei yra galimybė, Bankas pateikia vykdyti Kliento pavedimą kitoje pavedimų vykdymo vietoje arba už prekybos vietos ribų.
- Pavedimai vykdomi tik įsitikinus, kad dėl jų nėra ar nėra galimas interesų konfliktas, kaip tai nurodyta Banko interesų vengimo politikoje. Nustačius ar numačius galimą interesų konfliktą, Kliento pavedimas vykdomas tik apie tai informavus Klientą ir gavus išankstinį ir aiškų jo sutikimą (patvarioje laikmenoje arba telefonu, jei pokalbiai įrašomi).
- Be raštiško Kliento sutikimo, Bankas neturi teisės naudoti Klientui nuosavybės teise priklausančias finansines priemones kitų Banko Klientų sąskaita sudarytų sandorių atsiskaitymams.

PAVEDIMŲ VYKDYMAS, SIEKIANT GERIAUSIO REZULTATO KLIENTUI

Neprofesionaliems ir profesionaliems Klientams geriausias įmanomas rezultatas nustatomas atsižvelgiant į bendrą atsiskaitymo sumą, Klientui perkant ar parduodant finansines priemones. Bendrą Kliento atsiskaitymo sumą sudaro finansinės priemonės kaina ir su pavedimo vykdymu arba sandorio sudarymu susiję kaštai, į kuriuos įtraukiamos visos išlaidos, kurias patiria Klientas ir kurios yra tiesiogiai susijusios su Kliento pavedimo vykdymu, įskaitant pavedimo vykdymo vietų taikomus mokesčius, tarpuskaitos ir atsiskaitymų mokesčius, mokamus tretiesiems asmenims, dalyvaujantiems vykdant Kliento pavedimą.

Bankas, vykdydamas Kliento pavedimą, deda visas pastangas, kad Klientui būtų pasiektas geriausias rezultatas, atsižvelgiant į šias, pagal reikšmingumą išdėstytas aplinkybes:

- **finansinės priemonės kainą** – svarbiausia aplinkybė siekiant geriausio rezultato Klientui. Pavedimas vykdomas laikantis nustatytų pavedime kainos ribų;
- **pavedimo įvykdymo išlaidas** – visos Klientui tenkančios išlaidos, tiesiogiai susijusios su pavedimo vykdymu, įskaitant pavedimo vykdymo vietos mokesčius, atsiskaitymų mokesčius bei visus kitus mokesčius, mokamus pavedimo vykdyme dalyvaujantiems tretiesiems asmenims;
- **pavedimo įvykdymo greitį** – Bankas Kliento pavedimą vykdo tiksliai laikydamasis pavedime nustatytų sąlygų. Bet kuriuo kitu atveju, tos pačios kategorijos Finansinės priemonės pavedimai vykdomi laikantis jų pateikimo laiko prioriteto principo, nepriklausomai nuo Kliento kategorijos, pavedimo dydžio, turinio ir kitų sąlygų;
- **pavedimo įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybę** – Bankas Klientų pavedimus vykdo pavedimų vykdymo vietose, kur yra didžiausia pavedimų įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybė;
- **pavedimo dydį ir turinį** - Bankas gali taikyti skirtingą komisinį atlyginimą, priklausomai nuo pavedimo dydžio. Bankas gali savo nuožiūra nustatyti mažiausią ir didžiausią pavedimo sumą tam tikroms finansinėms priemonėms, atsižvelgdamas į rinkos praktiką ir patiriamas išlaidas. Visais kitais atvejais pavedimo dydis ir turinys neturi įtakos jo vykdymo geriausiomis Klientui sąlygomis;
- **kitas svarbias pavedimo vykdymo aplinkybes.**

Taikomuose įstatymuose numatytais atvejais Bankas gali būti įpareigotas (dėl taikomos prekybos prievolės) prekiauti tam tikromis finansinėmis priemonėmis ES prekybos vietoje arba kitoje lygiaverte pripažintoje prekybos vietoje. Vykdydamas Pavedimus dėl tokių finansinių priemonių tokiose prekybos vietose, gali būti, kad pavedimų vykdymo kaina nebus geriausia palyginti su kitose prekybos vietose Bankui siūlomomis kainomis. Vis dėlto, tokiu atveju yra pripažįstama, kad Bankas laikėsi Pavedimų vykdymo politikos ir pasiekė Klientui geriausią rezultatą.

Bankas atskleidžia informaciją apie bendrą Kliento mokėtiną atsiskaitymo už finansinę priemonę sumą, įskaitant visus susijusius mokesčius, komisinius ir išlaidas, taip pat visus kitus per Banką mokėtinus mokesčius, arba jei tiksli mokėtina jų suma negali būti nustatyta – principus ir pagrindą bendrai Kliento atsiskaitymo už finansinę priemonę mokėtinai sumai apskaičiuoti, kad Klientas galėtų tai patikrinti.

PAVEDIMŲ VYKDYMO VIETOS

Prekybos vietos – reguliuojama rinka, daugiašales prekybos sistema arba organizuotos prekybos sistema.

Pavedimų vykdymo vietos – prekybos vietos, sisteminę prekybą vykdančios tarpininkai, likvidumą palaikantys subjektai ir rinkos formuotojai.

Pavedimų vykdymo vietos pasirinkimą lemiantys veiksniai

Bankas, prieš pradėdamas vykdyti Kliento pavedimą, nustato galimas pavedimo vykdymo vietas, kuriose yra prekiaujama pavedime nurodyta finansinė priemonė. Prieš pasirinkdamas pavedimo vykdymo vietą, Bankas kiekvieną pavedimo vykdymo vietą vertina pagal Politikos IV „Pavedimų vykdymas, siekiant geriausio rezultato Klientui“ skirsnyje nurodytus kriterijus.

Banko strategija yra nesiekti naudotis kuo didesniu pavedimų vykdymo vietų kiekiu, tačiau jų skaičius turi būti pakankamas, kad užtikrinti pavedimų vykdymą geriausiomis Klientui sąlygomis, reguliariai tai vertinant bei lyginant naudojamas pavedimų vykdymo vietas su potencialiomis pavedimų vykdymo vietomis.

Banko pasirinktos pavedimų vykdymo vietos ir viešosios apyvartos tarpininkai yra nurodyti Politikos 1 priede.

Pavedimų vykdymas prekybos vietose

Priklausomai nuo to, ar Bankas turi tiesioginę prieigą prie prekybos vietos ar ne, Klientų pavedimai prekybos vietose gali būti vykdomi tiesiogiai arba per pasirinktą tarpininką. Pirmiausiai Bankas vertina galimybę vykdyti pavedimus tiesiogiai tose prekybos vietose, kuriose jis yra narys. Taip yra siekiama trumpesnio pavedimo vykdymo kelio ir mažesnių pavedimo vykdymo kaštų.

Tais atvejais, kai Bankas neturi tiesioginės prieigos prie prekybos vietos, Bankas siekdamas geriausio rezultato Klientui, pasirenka viešosios apyvartos tarpininką, kuriam perduoda Kliento pavedimą.

Jeigu keliose prekybos vietose gali būti pasiektas geriausias įmanomas rezultatas Klientui, Bankas savo nuožiūra pasirenka vieną arba kelias prekybos vietas kiekvienai finansinių priemonių kategorijai.

Tarpininko pasirinkimą lemiantys veiksniai

Pavedimų vykdymas per tarpininką gali turėti papildomų pasekmių, tokių kaip sandorio šalies rizika, pavedimo įvykdymo greitis ir pan. Klientui paprašius, Bankas pateiks informaciją apie pavedimo vykdymo per pasirinktą tarpininką galimas rizikas.

Bankas, rinkdamasis tarpininką, atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- tarpininko pavedimų vykdymo prekybos vietas;
- neprikaištingą atstovavimą Klientų interesams ir poreikiams;
- profesionalumą, patikimumą, pavedimų vykdymo operatyvumą;
- kainodaros politiką, įskaitant komisinius mokesčius už pavedimo vykdymą;

- tarpininko taikomą pavedimų vykdymo politiką ir sąlygas;
- kitas svarbias sąlygas, kurios Banko nuomone, turi įtakos tarpininko galimybėms užtikrinti pavedimo įvykdymą.

Pavedimų vykdymas už prekybos vietų ribų

Prekybos vietose prekiaujamų finansinių priemonių pavedimus bankas gali vykdyti už prekybos vietos ribų, tik turėdamas išankstinį Kliento sutikimą, dėl tokio pavedimo vykdymo būdo. Įrodymai, susiję su tokiu Kliento sutikimu, saugomi Banke kartu su kitais pavedimo dokumentais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Banko pasirinkimą pavedimą vykdyti už prekybos vietos ribų gali lemti reikiamos pasiūlos prekybos vietoje nebuvimas, pavedimo dydis ar kitos, Banko nuomone, svarbios aplinkybės.

Pavedimų vykdymas kitose pavedimų vykdymo vietose

Vykdydamas pavedimus dėl finansinių priemonių, kurios nėra įtrauktos į prekybą prekybos vietose ir/ar kuriomis nėra prekiaujama prekybos vietose, Bankas vertina Klientui pasiūlytos kainos sąžiningumą ir teisingumą, pagal suvestinius rinkos duomenis, naudojamus tokios finansinės priemonės kainai nustatyti, ir, jei tai įmanoma, palygina finansinės priemonės kainą su panašių ar palyginamų finansinių priemonių kainomis. Bankas nenustato ir netaiko komisinio atlyginimo dėl to, kad tam tikros pavedimų vykdymo vietos būtų diskriminuojamos.

Pavedimų vykdymo laikas

Pavedimai priimami darbo valandomis: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 8 iki 17 val.; penktadieniais ir prieš šventines dienas: nuo 8 iki 15.45 val.

PAVEDIMŲ VYKDYMO POLITIKOS VERTINIMAS

Bankas reguliariai ir mažiausiai kartą per metus apibendrina ir paskelbia Banko interneto tinklalapyje www.citadele.lt:

- penkias kiekvienos finansinių priemonių kategorijos pavedimų geriausias vykdymo vietas, išsiskiriančias didžiausia prekybos apimtimi, kuriose per praėjusius metus buvo vykdomi Klientų Pavedimai, ir paskelbia glaustą informaciją apie faktinę įvykdymo kokybę, bei
- informaciją apie penkis geriausias Banko tarpininkus, išrinktus pagal banko tarpininkų pasirinkimą lemiančius kriterijus (V. skirsnis).

Bankas reguliariai vertina Politiką įgyvendinančių priemonių veiksmingumą, rinkdamas informaciją apie pavedimų įvykdymo kokybę. Periodiškai yra vertinami atsitiktinai pasirinkti tipiniai sandoriai pagal šiuos kriterijus:

- Pavedimo įvykdymo greitis;
- Pavedimui tenkančių išlaidų dydis;
- Pateiktų ir įvykdytų pavedimų santykis;
- Pavedimų vietų skelbiamą informaciją;

Pastebėjus faktą, kad nėra užtikrinamas pavedimų vykdymas geriausiomis sąlygomis, yra inicijuojama Politikos peržiūra ir, atsižvelgiant į aplinkybes, ar galima veikti kitaip, jos pakeitimas.

Politikos įgyvenimo veiksmingumas vertinamas pagal tai, ar Bankas būtų pasiekęs Klientams geresnio rezultato, jeigu:

- Pavedimai būtų vykdomi kitose prekybos vietose;
- Pavedimai būtų perduoti kitiems tarpininkams;
- Bankas naudotų kitus prekybos vietas ir prekybos tarpininkų pasirinkimo kriterijus, nei nurodyta politikoje.

PAVEDIMŲ SUJUNGIMO IR PASKIRSTYMO PRINCIPAI

Pavedimų sujungimas

Bankas gali sujungti Kliento pavedimą su savo ar kitų Klientų pavedimais, jeigu tai nepažeidžia Kliento interesų ir tokiu būdu gali būti pasiektas geresnis pavedimo įvykdymo rezultatas. Kadangi pavedimai gali būti sujungiami siekiant naudoti Klientams, tikimybė, kad toks pavedimų sujungimas gali pakenkti individualiam Klientui, kurio pavedimas yra sujungiamas, yra labai menka. Vis dėlto tokios galimybės atmesti negalima.

Pavedimų paskirstymas

Pavedimų paskirstymas priklauso nuo pasirinktos pavedimų vykdymo strategijos, siekiant užtikrinti geriausią rezultatą Klientui. Bankas vadovaujasi žemiau nurodytais pavedimų paskirstymo būdais:

- jei Bankas pavedimus sudaromus savo sąskaita sujungia su vienu ar keliais Klientų pavedimais, tai įvykdyti ar dalinai įvykdyti pavedimai paskirstomi Klientų naudai;
- vykdant pavedimus pagal konkrečias Kliento nurodytas kainas ar kainos tipo instrukcijas, įvykdomi tik jas atitinkę pavedimai;
- jeigu gaunami kelių Klientų pavedimai dėl tos pačios operacijos su ta pačia finansine priemone, tačiau skirtingomis kainomis ir pavedimai buvo įvykdyti juos sujungus neviršijant sujungtuose pavedimuose nurodytos geriausios kainos ribos, prioritetas teikiamas ne kainai, o pavedimo pateikimo laikui;

- sujungus kelių Klientų pavedimų vykdymą ir skirstant įvykdytą sandorį taikomas laiko prioriteto principas, tai yra visų pirma tenkinami anksčiau pateikti pavedimai;
- smulkų Kliento pavedimą sujungus su stambiu kito Kliento ar Banko pavedimu, jei smulkaus pavedimo, kaip atskiro, įvykdymas neįmanomas, nebetaikomas laiko prioriteto principas ir, nepavykus pilnai įvykdyti jungtinio pavedimo, pirmiausia įvykdomas stambus pavedimas;
- jeigu Klientas nurodė konkrečią sandorio šalį, su kuria buvo sutaręs sudaryti sandorį, o Bankui kiti Klientai yra pateikę pavedimų atlikti tapačias operacijas, tačiau įvykdymas buvo neįmanomas dėl situacijos konkrečioje reguliuojamoje rinkoje, tuomet prioritetas teikiamas Kliento, nurodžiusio konkrečią sandorio šalį, pavedimui;

Klientams ir Banko darbuotojams per sąlyginai trumpą laiką pateikus pavedimus dėl tų pačių finansinių priemonių pirkimo ar pardavimo ir pavedimų vykdymą sujungus, skirstant sandorį prioritetas teikiamas Klientų pavedimui.

Paskirstant sandorius, finansinės priemonės kaina laikoma vidutinė finansinės priemonės pirkimo arba pardavimo kaina, kuria buvo įvykdytas Banke sujungtas pavedimas.

Jeigu sujungtas pavedimas buvo vykdomas per kitus viešosios apyvartos tarpininkus ir sudarytas skirtingomis kainomis, tuomet paskirstant sandorius, finansinės priemonės kaina laikoma svartinė vidutinė finansinės priemonės pirkimo arba pardavimo kaina, kuria buvo įvykdytas sujungtas pavedimas.

PAVEDIMŲ VYKDYMO VIETOS IR VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAI

Neprofesionaliųjų ir profesionaliųjų klientų pavedimus Bankas vykdo tose pačiose pavedimų vykdymo vietose.

Klientų pavedimai gali būti vykdomi ir kitose prekybos vietose, nei nurodyta šiame Politikos Priede, jei tai nesutrukdys Bankui pasiekti geriausio įmanomo rezultato Klientui.

ĮMONIŲ AKCIJOS IR BIRŽOSE PREKIAUJAMI FONDAI (ETF)

Pavedimai dėl įmonių akcijų, kurios yra listinguotos NASDAQ Vilnius biržoje, vykdomi NASDAQ Vilnius biržoje.

Pavedimai dėl kitų įmonių akcijų ir biržose prekiaujamų fondų (ETF) perduodami žemiau nurodytiems tarpininkams ir vykdomi žemiau nurodytose prekybos vietose.

Tarpininkai:

- AS Citadele banka
- Luminor bankas

Prekybos vietų sąrašas:

- Borsa Italiana (MIL);
- Euronext Brussels (BRU);
- Euronext Lisbon (LISB);
- Euronext Paris (PAR);
- Deutsche Borsse;
- London Stock Exchange;
- Moscow Exchange MOEX;
- NASDAQ Riga (RSE)
- NASDAQ Tallin (TSE)
- NASDAQ Copenhagen (CSE);
- NASDAQ Helsinki (HSE);

- NASDAQ Stockholm (SSE);
- Oslo Stock Exchange (OSE);
- BME Spanish Exchanges (SIBE);
- Wiener Börse (Vienna) Stock Exchange;
- American Stock Exchange(AMEX);
- New York Stock Exchange (NYSE);
- NASDAQ.

SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

Pavedimai dėl Lietuvos emitentų skolos VP tiesiogiai vykdomi NASDAQ Vilnius biržoje;

Pavedimai dėl kitų emitentų VP tiesiogiai vykdomi Bloomberg DPS (daugiašalė prekybos sistema);

Pavedimai dėl kitų šalių emitentų VP gali būti perduodami šiems tarpininkams:

- AS Citadele banka